

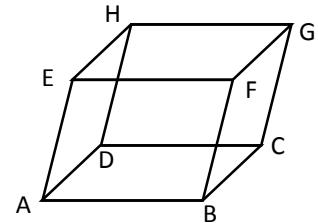
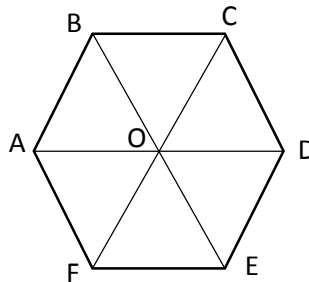
środa, 21 października 2015

- Wyznaczyć y i z dla których wektor $\vec{A} = (2, y, z)$ jest prostopadły do wektorów $\vec{B} = (-1, 4, 2)$ i $\vec{C} = (3, -3, -1)$. Jakie kąty tworzy wektor $\vec{A}$ z wektorami $\vec{B} + \vec{C}$ oraz $\vec{A} - 2\vec{B} + 3\vec{C}$?
- Obliczyć objętość równoległościanu wyznaczonego przez wektory $\vec{A}, \vec{B}, \vec{C}$, gdy :

$\vec{A} = (3, -2, -1)$	$\vec{A} = (5, 0, 1)$	$\vec{A} = (4, \frac{1}{2}, 1)$	$\vec{A} = (-3, 2, 1)$	$\vec{A} = (\frac{3}{2}, 2, \frac{1}{2})$
$\vec{B} = (-1, 2, 1)$	$\vec{B} = (2, 2, 2)$	$\vec{B} = (5, 2, 3)$	$\vec{B} = (1, 2, 1)$	$\vec{B} = (1, 2, 1)$
$\vec{C} = (1, 1, 4)$	$\vec{C} = (1, 1, 4)$	$\vec{C} = (2, 2, 4)$	$\vec{C} = (-2, 1, 5)$	$\vec{C} = (-2, 1, 5)$

- Rysunek poniżej przedstawia sześciokąt foremny ABCDEF. Korzystając z oznaczeń jak na rysunku znajdź:

- $\vec{AF} + \vec{BC} =$
- $\frac{1}{2}\vec{AD} + \vec{ED} =$
- $2\vec{FE} - \vec{AF} - \vec{FE} =$
- $\frac{1}{2}(\vec{AD} + \vec{BE}) =$
- $\frac{1}{2}\vec{FC} + \vec{BC} =$
- $-2\vec{ED} - \vec{AF} + \vec{AB} =$

- Rysunek powyżej przedstawia równoległościan ABCDEFGH. Niech: $\vec{u} = \vec{AB}$, $\vec{w} = \vec{AG}$, $\vec{v} = \vec{AD}$.

- Wyraź wektory poniższe za pomocą wektorów $\vec{u}, \vec{v}$ oraz $\vec{w}$:

$$\vec{AC}, \vec{HB}, \vec{CE}, \vec{AF}.$$

- Wiedząc, że $|\vec{AD}| = 3$, $|\vec{AB}| = 4$ i $|\vec{AC}| = 6$, znajdź: kąt $\sphericalangle ABC$ oraz pole powierzchni równoległoboku ABCD.

- Rysunek obok przedstawia cztery równoległoboki.

Niech $A = (-1, 3)$, $C = (5, 4)$ i $I = (7, 8)$.

- Znajdź współrzędne wektora:

$$\vec{AB}, \vec{AE}, \vec{CD},$$

- Wyraź poniższe wektory jako liniową kombinację wektorów jednostkowych (wersorów)

$$\vec{BF}, \vec{CH}, \vec{DG}.$$

- Znajdź wektor położenia punktów B, D, E, F, i G.

- Dane są punkty $P = (0, 2, -1)$ i $Q = (2, 1, 1)$.

- Znajdź współrzędne wektora $\vec{OP}$ i $\vec{OQ}$. Punkt O ma współrzędne $(0, 0, 0)$,

- Wyraź $\vec{PQ}$ jako liniową kombinację wersorów osi.

- Uprościć wyrażenia:

- $\vec{u} + (\vec{v} + 2\vec{u}) =$

- $(\vec{u} - \vec{v}) + 2(\vec{v} - 2\vec{u}) =$

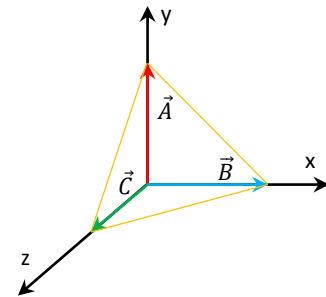
- $3 \left[\frac{1}{6}(\vec{u} + \vec{v}) + \frac{1}{3}(\vec{v} - \vec{u}) \right] =$

- Rozwiąż równania:

- $2(x\vec{i} + y\vec{j}) - 3(y\vec{i} + x\vec{j}) = 5(\vec{i} - 2\vec{j})$

- $(2\vec{i} + y\vec{j}) - (x\vec{i} + 2\vec{j}) - (\vec{i} + 3\vec{j}) = 0$

- Obliczyć objętość czworościanu przedstawionego na rys. Oblicz powierzchnię pomarańczowego trójkąta.

$\vec{A} = (0, 4, 0)$	$\vec{A} = (0, 5, 0)$	$\vec{A} = (0, \frac{1}{2}, 0)$
$\vec{B} = (4, 0, 0)$	$\vec{B} = (2, 0, 0)$	$\vec{B} = (5, 0, 0)$
$\vec{C} = (0, 0, 2)$	$\vec{C} = (0, 0, 4)$	$\vec{C} = (0, 0, 4)$

10. Wektory $\vec{a}$ i $\vec{b}$ spełniają następujące zależności: $4\vec{a} - 5\vec{b} \perp 2\vec{a} + \vec{b}$, $7\vec{a} - 2\vec{b} \perp \vec{a} - 4\vec{b}$. Wyznaczyć kosinus kąta zawartego pomiędzy wektorami $\vec{a}$ i $\vec{b}$.
11. Dane są dwa wektory, takie że: $\vec{a} + \vec{b} = 11\hat{x} - \hat{y} + 5\hat{z}$ oraz $\vec{a} - \vec{b} = -5\hat{x} + 11\hat{y} + 9\hat{z}$. Znaleźć
- $\vec{a}$ i $\vec{b}$,
  - Długości wektorów $\vec{a}$ i $\vec{b}$,
  - $\angle\{\vec{a}, \vec{a} + \vec{b}\}$.
12. Stałe siły $\vec{F}_1 = \hat{x} + 2\hat{y} + 3\hat{z}$ i $\vec{F}_2 = 4\hat{x} - 5\hat{y} - 2\hat{z}$ działają równocześnie na cząstkę w czasie przesunięcia z punktu A=(20, 15, 0) do punktu B=(0, 0, 7). Jaka praca została wykonana przy przesunięciu cząstki?
13. Moment siły $\vec{M}$ względem danego punktu jest określony wzorem $\vec{r} \times \vec{F}$, gdzie $\vec{r}$ jest wektorem o długości równej odległości tego punktu od punktu przyłożenia siły $\vec{F}$. Rozważmy siłę $\vec{F} = -3\hat{x} + \hat{y} + 5\hat{z}$ działającą na punkt o wektorze położenia $\vec{r} = \hat{x} + 2\hat{y} + 3\hat{z}$
- Jaki jest moment siły względem punktu (0, 0, 0)? Podać współrzędne wektora momentu siły.
  - Jaki jest wektor momentu siły względem punktu (0, 10, 0)?
14. Oblicz powierzchnię równoległoboku wyznaczonego przez wektory $\vec{A} = 2\hat{x} + 4\hat{y}$ oraz $\vec{B} = 4\hat{x} + 2\hat{y}$. Narysuj oba wektory oraz równoległobok.
15. Obliczyć miarę kąta pomiędzy wektorami $\vec{C} = (2, 4, 6)$ i $\vec{D} = (-2, -4, 1)$. Obliczyć ich iloczyn skalarny i wektorowy. Obliczyć objętość równoległościanu rozpiętego na trzech wektorach: $\vec{A}$, $\vec{C}$ oraz $\vec{D}$. Współrzędne wektora $\vec{A} = -\vec{i} + 2\vec{j}$.
16. 2. Położenie punktu materialnego zmienia się w czasie zgodnie z następującą funkcją:
- $x(t) = 3e^{-2t} + t$,
  - $x(t) = A \sin(\omega t)$, gdzie A, ω – stałe dodatnie.
- Wyznaczyć funkcje v(t) oraz a(t) oraz obliczyć wartości początkowe prędkości i przyspieszenia.
17. Położenie punktu materialnego zmienia się w czasie zgodnie z następującą funkcją: $x(t) = -\frac{1}{2}t^2 + \frac{3}{4}t$. Narysować przebieg położenia, prędkości i przyspieszenia w funkcji czasu.
18. Przyspieszenie punktu zmienia się w czasie zgodnie z funkcją:
- $a(t) = 2t^3$,
  - $a(t) = e^{2t} + 1$.
- Wyznaczyć prędkość i położenie w funkcji czasu. Warunki początkowe: $v(0) = 0$, $x(0) = 1$.
19. Obliczyć iloczyn skalarny $\vec{A} \cdot \vec{B}$ oraz wektorowy $\vec{A} \times \vec{B}$ wektorów: $\vec{A} = (1, 2, 3)$ i $\vec{B} = (-3, 1, 2)$. Obliczyć sumę $\vec{A} + \vec{B}$ oraz różnicę $\vec{A} - \vec{B}$ oraz długości wektorów $\vec{A}$ i $\vec{A} + \vec{B}$.
20. Obliczyć miarę kąta pomiędzy wektorami $\vec{E} = (2, -4, 6)$ i $\vec{F} = (-2, 4, 1)$. Obliczyć objętość równoległościanu rozpiętego na trzech wektorach: $\vec{E}$, $\vec{F}$ oraz $\vec{C}$. Współrzędne wektora $\vec{C} = \vec{j} - 2\vec{k}$.
21. Położenie punktu materialnego zmienia się w czasie zgodnie z następującą funkcją:
- $x(t) = -2e^{-3t} - t$,
  - $x(t) = k \sin(\omega t)$, gdzie k, ω – stałe dodatnie.
- Wyznaczyć funkcje v(t) oraz a(t) oraz obliczyć wartości początkowe prędkości i przyspieszenia.
22. Położenie punktu materialnego zmienia się w czasie zgodnie z następującą funkcją: $x(t) = \frac{1}{2}t^2 - \frac{3}{4}t$. Narysować przebieg położenia, prędkości i przyspieszenia w funkcji czasu.
23. Przyspieszenie punktu zmienia się w czasie zgodnie z funkcją:
- $a(t) = 3t^2$,
  - $a(t) = \sin 2t + 1$.
- Wyznaczyć prędkość i położenie w funkcji czasu. Warunki początkowe: $v(0) = 0$, $x(0) = 1$.
24. Obliczyć iloczyn skalarny $\vec{A} \cdot \vec{B}$ oraz wektorowy $\vec{B} \times \vec{A}$ wektorów: $\vec{A} = (1, -2, 3)$ i $\vec{B} = (3, -1, 2)$. Obliczyć sumę $\vec{A} + \vec{B}$ oraz różnicę $\vec{B} - \vec{A}$ oraz długości wektorów $\vec{B}$ i $\vec{A} - \vec{B}$.

ODPOWIEDZI:

1. Odp.: $y=5$; $z=-9$; $\alpha=90^\circ$; $\cos\alpha\{\vec{A}, (\vec{A} - 2\vec{B} + 3\vec{C})\} = \sqrt{\frac{110}{569}}$.
2. $V=14$; $V=30$; $V=7$; $V=|-36|=36$; $V=2$.
3. a) $\vec{AE}$; b) $\vec{AC}$; c) $\vec{ED}$; d) $\vec{AE}$; e) $\vec{AC}$; f) $\vec{CB}$.
4. $\vec{AC} = \vec{u} + \vec{v}$, $\vec{HB} = 2\vec{v} + \vec{w}$, $\vec{CE} = \vec{w} - 2\vec{v} - 2\vec{u}$, $\vec{AF} = \vec{w} - \vec{v}$.
5. a) $\vec{AB} = \frac{1}{2}\vec{AC} = 3\vec{i} + \vec{j} \rightarrow (3, 1)$, $\vec{AE} = \frac{1}{2}\vec{AI} = 4\vec{i} + \frac{5}{2}\vec{j}$, $\vec{CD} = \frac{1}{2}\vec{CI} = \vec{i} + 2\vec{j}$.
b) $\vec{AB} = 2\vec{i} + 4\vec{j}$.
c) wektor położenia B: $\vec{r}_B = (3, \frac{7}{2})$.
6. a) $\vec{OP} = 2\vec{j} - \vec{k} \rightarrow (0, 2, -1)$, $\vec{OQ} = 2\vec{i} + 2\vec{j} + \vec{k} \rightarrow (2, 2, 1)$
b) $\vec{PQ} = \vec{OQ} - \vec{OP} = -2\vec{i} - 2\vec{k}$.
7. a) $\vec{u} + (\vec{v} + 2\vec{u}) = \vec{v} + 3\vec{u}$, b) $(\vec{u} - \vec{v}) + 2(\vec{v} - 2\vec{u}) = \vec{v} - \vec{u}$, c) $3\left[\frac{1}{6}(\vec{u} + \vec{v}) + \frac{1}{3}(\vec{v} - \vec{u})\right] = \frac{3}{2}\vec{v} - \frac{1}{2}\vec{u}$.
8. a) $x=4, y=1$; b) $x=1, y=5$.
9. $V = \frac{1}{3}|-32| = \frac{32}{3}$, $V = \frac{1}{3}|-40| = \frac{40}{3}$, $V = \frac{1}{3}|-10| = \frac{10}{3}$.
10. $\cos\alpha\{\vec{a}, \vec{b}\} = \frac{1}{2}$.
11. a) $\vec{a} = 3\hat{x} + 5\hat{y} + 7\hat{z}$, $\vec{b} = 8\hat{x} - 6\hat{y} - 2\hat{z}$, b) $|\vec{a}| = \sqrt{83}$, $|\vec{b}| = \sqrt{104}$, c) $\cos\alpha\{\vec{a}, \vec{a} + \vec{b}\} = \frac{63}{\sqrt{83 \cdot 147}}$.
12. $W = (\vec{F}_1 + \vec{F}_2) \cdot \vec{r} = 48$.
13. a) $14\hat{x} - 38\hat{y} + 16\hat{z}$, b) $36\hat{x} - 38\hat{y} - 14\hat{z}$.
14. $P = 12 \text{ cm}^2$.
15. $\vec{C} \cdot \vec{D} = -14$; $\vec{C} \times \vec{D} = (-28, -14, 0)$; $\cos\alpha\{\vec{C}, \vec{B}\} = \frac{-\sqrt{6}}{12}$; $V = 0$.
16. a) $v(t) = -6e^{-2t} + 1$, $a(t) = 12e^{-2t}$, $v(0) = -5$, $a(0) = 12$; b) $v(t) = A\omega\cos\omega t$, $a(t) = -A\omega^2\sin\omega t$, $v(0) = A\omega$, $a(0) = 0$.
17. $v(t) = -t + \frac{3}{4}$, $a(t) = -1$.
18. a) $v(t) = \frac{1}{2}t^4$, $x(t) = \frac{1}{10}t^5 + 1$; b) $v(t) = \frac{1}{2}e^{2t} + t - \frac{1}{2}$, $x(t) = \frac{1}{4}e^{2t} + \frac{1}{2}t^2 - \frac{1}{2}t + \frac{3}{4}$.
19. $\vec{A} \cdot \vec{B} = 5$; $\vec{A} \times \vec{B} = (-1, -11, 7)$; $\vec{A} + \vec{B} = (-2, 3, 5)$; $\vec{A} - \vec{B} = (4, 1, 1)$; $|\vec{A}| = \sqrt{14} = 3.74$; $|\vec{A} + \vec{B}| = \sqrt{38} = 6.16$.
20. $\vec{E} \cdot \vec{F} = -14$; $|\vec{E}| = \sqrt{56}$; $|\vec{F}| = \sqrt{21}$; $\cos\alpha\{\vec{E}, \vec{F}\} = \frac{-14}{\sqrt{56 \cdot 21}}$; $V = |-14| = 14$.
21. a) $v(t) = 6e^{-3t} - 1$, $a(t) = -18e^{-3t}$, $v(0) = 5$, $a(0) = -18$; b) $v(t) = k\omega\cos\omega t$, $a(t) = -k\omega^2\sin\omega t$, $v(0) = k\omega$, $a(0) = 0$.
22. $v(t) = t - \frac{3}{4}$, $a(t) = 1$.
23. a) $v(t) = t^3$, $x(t) = \frac{1}{4}t^4 + 1$; b) $v(t) = -\frac{1}{2}\cos 2t + t + \frac{1}{2}$, $x(t) = -\frac{1}{4}\sin 2t + \frac{1}{2}t^2 + \frac{1}{2}t + 1$.
24. $\vec{A} \cdot \vec{B} = 11$; $\vec{A} \times \vec{B} = (1, 7, 5)$; $\vec{A} + \vec{B} = (4, -3, 5)$; $\vec{A} - \vec{B} = (-2, -1, 1)$; $|\vec{B}| = \sqrt{14} = 3.74$; $|\vec{A} - \vec{B}| = \sqrt{6}$.

Kalkulator wektorów:

<http://www.naukowiec.org/kalkulatory/wektory.html>

Kalkulator macierzy (wyznaczników):

<http://www.naukowiec.org/macierz.html>